2026/1181

29.5.2026.

UREDBA VIJEĆA (EU) 2026/1181

od 22. svibnja 2026.

o suspenziji carina Zajedničke carinske tarife iz članka 56. stavka 2. točke (c) Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća te o otvaranju autonomnih carinskih kvota za određena gnojiva i osiguravanju upravljanja njima

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 31.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Tržište Unije za određene ulazne elemente za dušična gnojiva uvelike ovisi o uvozu iz trećih zemalja. Unija je u 2024. uvezla 2 milijuna tona amonijaka i 5,9 milijuna tona uree, posebno za proizvodnju dušičnih gnojiva. Osim toga, Unija je uvezla ukupno 6,7 milijuna tona dušičnih gnojiva i mješavina koje sadržavaju dušik. Urea i amonijak su ulazni elementi s visokim emisijama ugljika za gnojiva čija je diversifikacija teška i dugotrajna. Dušična gnojiva su također neophodna europskim poljoprivrednicima kojima je potreban siguran i redovit trgovinski protok gnojiva po konkurentnim cijenama kako bi se zajamčile poljoprivredna proizvodnja i sigurnost opskrbe hranom. Cijene te robe znatno su se povećale od 2021.

(2) Kad je riječ o dušičnim gnojivima obuhvaćenima područjem primjene ove Uredbe, Unija je strukturni neto uvoznik, a opskrba je koncentrirana u tek nekoliko zemalja, pri čemu je jedan od glavnih dobavljača Ruska Federacija.

(3) Trenutačno se znatan dio ulaznih elemenata koji se koriste za proizvodnju dušičnih gnojiva i znatan dio dušičnih gnojiva uvozi u Uniju bez carina iz trećih zemalja koje imaju povlašteni pristup tržištu Unije. Međutim, Unija još uvijek uvozi veliku količinu te robe podrijetlom iz zemalja na koje se primjenjuje Zajednička carinska tarifa, za koju se carinske stope kreću od 5,5 do 6,5 %.

(4) Te carine povećavaju troškove za proizvođače dušičnih gnojiva i utječu na cijenu gnojiva, što pak utječe na cijenu hrane te izaziva zabrinutost u pogledu kupovne moći potrošača i u pogledu europskih poljoprivrednika. Posljednjih je godina u Uniji došlo do znatnog povećanja cijena gnojiva, a cijene određenih poljoprivrednih proizvoda nisu u potpunosti odražavale isti trend. Zbog te je situacije održivost poljoprivredne proizvodnje u Uniji pod pritiskom.

(5) Kako bi se osigurala snažna dinamika tržišta gnojiva u Uniji i diversificirao lanac opskrbe za proizvodnju gnojiva, potrebno je olakšati uvoz ulaznih elemenata koji se koriste za proizvodnju dušičnih gnojiva te uvoz određenih dušičnih gnojiva i mješavina koje sadržavaju dušik. Nadalje, ključna je hitna diversifikacija izvora opskrbe radi odmaka od Ruske Federacije, posebno s obzirom na mjere utvrđene Uredbom (EU) 2025/1227 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) kojima se postupno povećavaju carine za dio robe obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe.

([1]) Uredba (EU) 2025/1227 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2025. o izmjeni carina koje se primjenjuju na uvoz određene robe koja je podrijetlom iz Ruske Federacije ili Republike Bjelarusa ili se iz njih izvozi (SL L, 2025/1227, 20.6.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1227/oj).

(6) Visoki troškovi energije posljednjih su godina negativno utjecali na proizvodnju gnojiva u Uniji, posebno dušičnih gnojiva, jer je prirodni plin njihov ključni izvor energije i ključna sirovina. To je znatno utjecalo na proizvodnju i prodaju industrije gnojiva u Uniji. Proizvođači gnojiva iz Unije i dalje se moraju prilagođavati tom kompleksnom okruženju koje ovisi o geopolitičkim faktorima. Stoga se svakom mjerom poduzetom za poboljšanje opskrbe gnojivima treba izbjeći negativan učinak na proizvođače gnojiva iz Unije.

(7) Budući da postojeća proizvodnja gnojiva u Uniji treba ostati zaštićena, potrebno je povećati otpornost njezina lanca opskrbe poticanjem diversifikacije njegovih ulaznih elemenata i daljnjim smanjenjem rizika od vanjskih ovisnosti.

(8) Također je primjereno poduzeti mjere za smanjenje troškova uvoza ulaznih elemenata koji se koriste za proizvodnju dušičnih gnojiva te uvoza određenih dušičnih gnojiva i mješavina koje sadržavaju dušik koji se u Uniji ne proizvode u dostatnih količinama.

(9) Kako bi se osigurala dostatna i neprekinuta opskrba određenim dušičnim gnojivima koja se ne proizvode u dostatnim količinama u Uniji i time izbjegli bilo kakvi poremećaji na tržištu tih proizvoda, primjereno je privremeno suspendirati carine Zajedničke carinske tarife iz članka 56. stavka 2. točke (c) Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]) za ureu i amonijak te za određena dušična gnojiva i mješavine koje sadržavaju dušik do određene količine njihova uvoza. Kako bi se uravnotežili interesi proizvođača te robe iz Unije i potrošača gnojiva iz Unije, privremena suspenzija carina Zajedničke carinske tarife ograničena je, za svaku robu, na količinu uvoza Unije po načelu najpovlaštenije nacije za 2024., isključujući uvoz iz Ruske Federacije i Republike Bjelarusa, i uvećana je za 20 % količine uvezene iz tih dviju zemalja 2024. Privremena suspenzija carina trebala bi se primjenjivati godinu dana. Komisija bi trebala pratiti stanje na tržištu gnojiva i prema potrebi predložiti produljenje ili izmjenu suspenzije carina kako bi se postigla dostatna diversifikacija i poboljšala dostupnost gnojiva po konkurentnim cijenama za europske poljoprivrednike.

(10) Uvoz ulaznih elemenata koji se koriste za proizvodnju dušičnih gnojiva te uvoz određenih dušičnih gnojiva i mješavina koje sadržavaju dušik koji potječu iz Ruske Federacije ili Republike Bjelarusa ili se iz njih izravno ili neizravno izvoze potrebno je isključiti iz područja primjene privremene suspenzije carina utvrđene u ovoj Uredbi. Isključenje uvoza robe koja potječe iz Ruske Federacije ili Republike Bjelarusa ili se iz njih izravno ili neizravno izvozi iz privremene suspenzije utvrđene u ovoj Uredbi u skladu je s vanjskim djelovanjem Unije u drugim područjima, kako je utvrđeno u članku 21. stavku 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU).

(11) Odnosi između Unije i Ruske Federacije posljednjih su se godina znatno pogoršali, posebno od 2022. Do tog pogoršanja odnosa došlo je zbog toga što Ruska Federacija očito ne poštuje međunarodno pravo te zbog njezina ničim izazvanog i neopravdanog agresivnog rata protiv Ukrajine. Unija od srpnja 2014. postupno uvodi mjere ograničavanja trgovine s Ruskom Federacijom kao odgovor na djelovanja Ruske Federacije protiv Ukrajine. Unija je uvela i više carine na uvoz dušičnih gnojiva iz Ruske Federacije koja su obuhvaćena područjem primjene ove Uredbe.

(12) Ruska Federacija je članica Svjetske trgovinske organizacije (WTO). Međutim, Unija je oslobođena, na temelju izuzeća koja se primjenjuju na temelju Sporazuma o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije („Sporazum o WTO-u”), a posebno članka XXI. Općeg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. (sigurnosna izuzeća), od obveze da robi uvezenoj iz Ruske Federacije odobri povlastice koje dodjeljuje istovjetnoj robi uvezenoj iz drugih zemalja (tretman najpovlaštenije nacije) ako Unija smatra da su takve mjere potrebne kako bi se zaštitili njezini ključni sigurnosni interesi.

([2]) Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10.10.2013., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

(13) Odnosi između Unije i Republike Bjelarusa također su se posljednjih godina pogoršali zbog toga što Republika Bjelarus ne poštuje međunarodno pravo, temeljne slobode i ljudska prava te zbog njezine potpore agresivnom ratu Ruske Federacije protiv Ukrajine. Unija od listopada 2020. postupno uvodi mjere ograničavanja trgovine s Republikom Bjelarusom. Unija je uvela i više carine na uvoz dušičnih gnojiva iz Bjelarusa koja su obuhvaćena područjem primjene ove Uredbe.

(14) Republika Bjelarus nije članica WTO-a. Unija stoga nije obvezna, na temelju Sporazuma o WTO-u, robi iz Republike Bjelarusa dodijeliti tretman najpovlaštenije nacije i drugi tretman u skladu s tim sporazumom. Osim toga, postojećim trgovinskim sporazumima između Unije i Republike Bjelarusa dopuštena su djelovanja opravdana na temelju primjenjivih klauzula o izuzećima, posebno na temelju sigurnosnih izuzeća.

(15) U skladu s načelom proporcionalnosti, za postizanje osnovnog cilja osiguravanja dostatne opskrbe dušičnim gnojivima, a time i izbjegavanja ozbiljnih poremećaja na tržištu Unije za te proizvode, potrebno je i primjereno utvrditi pravila o privremenoj suspenziji carina Zajedničke carinske tarife iz članka 56. stavka 2. točke (c) Uredbe (EU) br. 952/2013, te o otvaranju autonomnih carinskih kvota za određena gnojiva i osiguravanju upravljanja njima. Ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva u skladu s člankom 5. stavkom 4. UEU-a.

(16) Kako bi se potaknula diversifikacija opskrbe i smanjili troškovi proizvodnje prije predstojeće sezone sadnje i sjetve, ova bi Uredba trebala hitno stupiti na snagu,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

1. Carine Zajedničke carinske tarife iz članka 56. stavka 2. točke (c) Uredbe (EU) br. 952/2013 suspendiraju se za sljedeće oznake KN, za ukupne iznose utvrđene u Prilogu ovoj Uredbi:

(a) oznake KN 2814 10 00 i 2814 20 00;

(b) oznake KN 3102 10 12, 3102 10 15, 3102 10 19 i 3102 10 90;

(c) oznaka KN 3102 21 00;

(d) oznaka KN 3102 60 00;

(e) oznaka KN 3102 80 00;

(f) oznake KN 3105 20 10 i 3105 20 90;

(g) oznaka KN 3105 30 00;

(h) oznaka KN 3105 40 00.

2. Suspenzija carina na robu pod oznakama KN iz stavka 1. točke (a) ne primjenjuje se na uvoz robe pod tim oznakama KN koja potječe iz Ruske Federacije ili Republike Bjelarusa ili se iz njih izravno ili neizravno izvozi.

3. Suspenzija carina na robu pod oznakama KN iz stavka 1. točaka (b), (c), (d), (e), (f), (g) i (h) ne primjenjuje se na uvoz robe pod tim oznakama KN koja potječe iz Ruske Federacije ili Republike Bjelarusa ili se iz njih izravno ili neizravno izvozi, a koja je obuhvaćena područjem primjene Uredbe (EU) 2025/1227.

4. Novi redni brojevi kvota otvaraju se s upućivanjima navedenima u Prilogu ovoj Uredbi.

Članak 2.

Komisija i države članice upravljaju uvoznim kvotama utvrđenima u članku 1. ove Uredbe u skladu sa sustavom upravljanja carinskim kvotama predviđenim u člancima od 49. do 54. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2015/2447 ([3]).

Članak 3.

Komisija prati stanje na tržištu gnojiva i prema potrebi predlaže produljenje ili izmjenu suspenzije predviđene u članku 1., ili razdoblja primjene predviđenog u članku 4. ili oboje.

Članak 4.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se do 31. svibnja 2027.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 22. svibnja 2026.

Za Vijeće

Predsjednik

M. DAMIANOS

([3]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/2447 od 24. studenoga 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o Carinskom zakoniku Unije (SL L 343, 29.12.2015., str. 558., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2015/2447/oj).

PRILOG

Oznaka KN	Količina carinske kvote (u metričkim tonama)	Redni broj
2814 10 00, 2814 20 00	300 000	09.0172
3102 10 12, 3102 10 15, 3102 10 19, 3102 10 90	890 000	09.0173
3102 21 00	413 000	09.0174
3102 60 00	27 000	09.0175
3102 80 00	583 000	09.0176
3105 20 10, 3105 20 90	360 000	09.0177
3105 30 00	87 000	09.0178
3105 40 00	83 000	09.0179